



ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Εθελοντισμός



Κοινωνία

ΤΕΥΧΟΣ 95
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ
2020

ISSN 2672-7714
(print)

ISSN 2672-7722
(online)



Η πηγαία ανάγκη για προσφορά *Το χθες και το σήμερα*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χαιρετισμός του Προέδρου του ΠΣΣΕ κ. Ηλία Δημητρίου **ΣΕΛ. 2** ■ Ζήνων ο Κιτιεύς: Ο εθελοντισμός ως μέσο για την ευτυχία **ΤΗΣ ΔΡΟΣ ΕΛΣΑΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΣΕΛ. 3** ■ Αφιέρωμα - Η αιώνια δημοσιογράφος και εθελόντρια **ΑΛΕΚΑ ΓΡΑΒΑΡΗ ΠΡΕΚΑ ΣΕΛ. 4** ■ Το ΠΣΣΕ στις επάλξεις **ΣΕΛ. 6** ■ Δημοσιογραφική Διάσκεψη Εβδομάδας Εθελοντισμού **ΣΕΛ. 8** ■ Αποσπάσματα που αγγίζουν την ψυχή **ΣΕΛ. 9** ■ Ένα ταξίδι ζωής στον εθελοντισμό - Συνέντευξη με τον Σταύρο Ολύμπιο **ΣΕΛ. 10** ■ Εταιρικός Εθελοντισμός και Δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης **ΤΟΥ ΔΡ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΝΤΩΝΑΡΑ ΣΕΛ. 13** ■ Κοινωνία σε δράση Εθελοντές σε δράση **ΣΕΛ. 14** ■ Εταιρικές αξίες και εταιρική κοινωνική ευθύνη - Lidl Κύπρου **ΣΕΛ. 15**

Χαιρετισμός του Προέδρου του ΠΣΣΕ



Από την έναρξη της πανδημίας του κορωνοϊού, το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) έθεσε ως προτεραιότητα του τη στήριξη των οργανώσεων μελών του (εθελοντικών οργανώσεων/ΜΚΟ) και των ευπαθών ομάδων της κοινωνίας, αναλαμβάνοντας σημαντικές ενέργειες. Εξακολουθούμε να διανύουμε μια δύσκολη περίοδο και το μόνο που μπορώ να διαβεβαιώσω είναι ότι το ΠΣΣΕ θα συνεχίσει να βρίσκεται δίπλα σας. Θα συνεχίσουμε να επιτελούμε απρόσκοπτα το έργο μας και να αναδεικνύουμε το μεγαλείο του εθελοντισμού, αφού σε κάθε κρίση, οι εθελοντές των διοικητικών συμβουλίων και της πρώτης γραμμής αλλά και το προσωπικό των οργανώσεων, ενώνουν

τις δυνάμεις τους, για να συμβάλουν σε κάθε αγώνα και σε κάθε κρίση. Τα φετινά Χριστούγεννα, σε συνθήκες πανδημίας, αρκετές καθιερωμένες πρωτοβουλίες της περιόδου όπως τα παζαράκια, οι εορταστικές δράσεις, η κατασκευή/συλλογή ειδών για ενίσχυση ενός καλού σκοπού, περιορίζονται ή/και επηρεάζονται από τα περιοριστικά μέτρα για διαχείριση της πανδημίας. Ο εθελοντισμός όμως και η προσφορά υπηρεσιών συνεχίζονται από εκατοντάδες οργανώσεις και φορείς της κοινωνίας σε κάθε άκρη του νησιού μας. Παραμένουμε αισιόδοξοι. Κάθε νέο έτος δημιουργεί και νέες ευκαιρίες. Ανασυντάσσοντας τις δυνάμεις θα διανύσουμε το νέο έτος, με ευχές για υγεία και ευτυχία και ένα καλύτερο αύριο σε όλα τα επίπεδα και σε κάθε άκρη του πλανήτη. Το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού με τη μακρόχρονη και πολυσχιδή του δράση θα συνεχίσει να επιτελεί το έργο του στη βάση του νομικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία του (τον Περί Παγκυπρίου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Νόμο 61(Ι)2006). Προτεραιότητα είναι να διασφαλίσουμε ένα ευνοϊκότερο περιβάλλον για τις ΜΚΟ και να ενδυναμώσουμε τις αρχές και τις αξίες του εθελοντισμού που είναι ένα από τα πολυτιμότερα στοιχεία του πολιτισμού και της κοινωνίας μας. Σε αυτή την προσπάθεια, σημαντικότερη είναι και η συνεργασία των πέραν των 422 οργανώσεων μελών μας, των χιλιάδων εθελοντών, των συνεργατών μας από τον επιχειρηματικό κόσμο, των θεσμών της πολιτείας, των κρατικών υπηρεσιών και άλλων φορέων της κοινωνίας. Μαζί θα τα καταφέρουμε.

Ηλίας Δημητρίου

Το Περιοδικό «ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ και ΚΟΙΝΩΝΙΑ» αποτελεί τη συνέχεια του «Ενημερωτικού Δελτίου» του Παγκυπρίου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) η πρώτη έκδοση του οποίου κυκλοφόρησε στις 19.3.2002.

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ (ΠΣΣΕ)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΟΤΗ

Σούδας 11, 2035, Στρόβολος, Λευκωσία
Τ.Θ. 24649, 1302 Λευκωσία
Τηλ. + 357 22 514 786
www.volunteerism-cc.org.cy
info@volunteerism-cc.org.cy
www.ethelontis.net
Find us on Facebook

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΕΥΧΟΥΣ

Σύνταξη και Υλικό
Δρ. Ολίβια Πατσαλίδου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Ηλίας Δημητρίου
Κλαίλια Σουρμελή Σκοτεινού
Χρυστάλλα Τοπουζή

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού αναγνωρίζεται ως το Ανώτατο Συντονιστικό Σώμα Εθελοντικής Προσφοράς με βάση το Νόμο 61(Ι)2006 που διέπει τη λειτουργία του.

Μέλη ΠΣΣΕ

6 Επαρχιακά Συντονιστικά Συμβούλια Εθελοντισμού (ΕΣΣΕ)

83 Παγκύπριες Εθελοντικές Οργανώσεις/ΜΚΟ

333 Τοπικές Εθελοντικές Οργανώσεις/ΜΚΟ, Συμβούλια και Επιτροπές Κοινοτικού Εθελοντισμού (ΣΚΕ/ΕΚΕ) – Μέλη των ΕΣΣΕ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: Η. LOIZIDES LTD

Printers & Lithographers
Τηλ.: 22351702 Email: info@hloizides.com

Ζήνων ο Κιτιεύς: Ο εθελοντισμός ως μέσο για την ευτυχία



ΤΗΣ Δρος Έλσας Νικολαΐδου
Καθηγήτρια Φιλοσοφίας και Αρθρογράφος

Μόλις έχετε ναυαγήσει σε ένα άγνωστο μέρος έχοντας χάσει όλα σας τα υπάρχοντα. Δεν υπάρχει κανείς να σας βοηθήσει. Το πρώτο που κάνετε είναι να επισκεφτείτε ένα βιβλιοπωλείο. Ποιος ξέρει; Μπορεί η λύση να βρίσκεται εκεί. Πράγματι, για τον Ζήωνα τον Κιτιά, που ναυάγησε στο ταξίδι του προς τον Πειραιά χάνοντας όλη του την περιουσία, η απάντηση βρισκόταν στα «Απομνημονεύματα» του Ξενοφώντα. Εντυπωσιασμένος από τη σωκρατική φιλοσοφία, ρώτησε τον βιβλιοπώλη πού μπορούσε να βρει τον Σωκράτη. Ο Σωκράτης είχε βέβαια πεθάνει. Οι

Φιλοσοφία. Όσο περισσότερο μελετούσε τόσο κατανοούσε ότι η φιλοσοφία δεν είναι μοναχική υπόθεση. Σκοπός ήταν να κάνει τους ανθρώπους ευτυχισμένους. Η ευτυχία για τον ίδιο ήταν «η καλή ροή του βίου». Πώς όμως θα μπορούσε κάποιος ζώντας σε τόσο ταραγμένους και άστατους καιρούς να είναι ευτυχισμένος; Η απομόνωση από τις εξωτερικές καταστάσεις και η εμπιστοσύνη στο ηγεμονικόν, δηλαδή τον νου, είναι μόνο η μία πλευρά του Στωικισμού. Η σημαντικότερη όμως έγκειται στην ενσυναίσθηση.

Ο Ζήνων δημιούργησε μια φιλοσοφία που ακόμη και σήμερα είναι δημοφιλέστατη, καθώς απευθύνεται σε όλους, ανεξαρτήτως κοινωνικής κατάστασης, θρησκείας, καταγωγής. Ο ιδρυτής του Στωικισμού έγραψε περίπου είκοσι βιβλία, μεταξύ των οποίων και την «Πολιτεία» (που θεωρείται ο προάγγελος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων), αλλά, δυστυχώς, δεν έχει σωθεί κανένα σήμερα. Οι πηγές που έχουμε για τον Ζήωνα είναι δευτερογενείς, ωστόσο, ο αυτοκράτορας Μάρκος Αυρήλιος, ο δούλος Επίκτητος, ο ρήτορας Σενέκας μας άφησαν παρακαταθήκη το απαύγασμα της Στωικής φιλοσοφίας με τα δικά τους βιβλία. Ο Στωικισμός του Ζήωνα επιβίωσε χάρη στους οπαδούς του, τους πολίτες μιας κοινωνίας του κόσμου που ζουν με γνώμονα την αρετή.

Ο Μάρκος Αυρήλιος στο ημερολόγιό του «Τα εις εαυτόν» καταγράφει τους στοχασμούς του. Η Στωική φιλοσοφία ανακλάται στις σκέψεις του τελευταίου καλού αυτοκράτορα της Ρώμης:

«Η ζωή είναι μικρή- και να ποιος είναι ο μοναδικός καρπός της επίγειας ζωής: καθαρότητα της ψυχής και πράξεις για το καλό της κοινωνίας.» (ΣΤ' 30)

Ο Στωικισμός έχει κέντρο τον άνθρωπο. Αλλά ο άνθρωπος είναι

μέλος της κοινωνίας. Η ευτυχία δεν είναι προσωπική υπόθεση. Δεν μπορούμε να ζήσουμε μόνοι, διατείνεται ο Σενέκας:

«Δεν υπάρχει καλό ή κακό για το άτομο. Ζούμε όλοι μαζί. Και κανένας δεν μπορεί να ζήσει ευτυχισμένα, μόνος του θέτοντας ερωτήματα για την προσωπική του ωφέλεια. Πρέπει να ζεις για τον άλλον, αν θέλεις να



Εθνικό μουσείο Ρώμης, Μάρκος Αυρήλιος 2019

ζήσεις για τον εαυτό σου.» (Ερ. 48. 3) Μπορεί κάποιος να είναι ευτυχισμένος όταν οι γύρω του δυστυχούν; Η Στωική άσκηση περιλαμβάνει την ενσυναίσθηση. Η κοινωνία είναι άνιση και άδικη, αν όχι απέναντι σε εμάς, απέναντι στους συνανθρώπους μας. Η στάση του Στωικού σήμερα είναι η φιλανθρωπία, με την έννοια της προσφοράς ανιδιοτελών βοήθειας σε όλους όσοι δυσπραγούν. Αυτό όμως διδάσκεται. Από μικρή ηλικία. Είναι η Φιλοσοφία του Στωικισμού του Ζήνωνος Κιτιέως, του Κύπριου φιλοσόφου που έπειτα από 23 αιώνες μας διδάσκει ακόμη. Πώς να ευτυχούμε εμείς και οι άλλοι. Γιατί αποτελούμε όλοι ένα σύνολο.



Ζήνων Κιτιεύς

Αθηναίοι τον είχαν καταδικάσει σε θάνατο. Αντιθέτως, τον Ζήωνα, έναν Κύπριο, τον τίμησαν ενόσω ζούσε αλλά και μετά τον θάνατό του.

Η περιπέτεια του Ζήωνα στάθηκε η αφορμή να ασχοληθεί με τη

ΑΦΙΕΡΩΜΑ:

Η αείμνηστη δημοσιογράφος και εθελόντρια Αλέκα Γράβαρη Πρέκα

Αποτίοντας φόρο τιμής στην αείμνηστη δημοσιογράφο και μεγάλη εθελόντρια Αλέκα Πρέκα αναδημοσιεύουμε το κείμενο που η ίδια έγραψε για τη ζωή της και υποβλήθηκε στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό «Ιστορίες ζωής» κατά το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών 2012. Η «Ιστορία Ζωής» της κατέλαβε το 3ο βραβείο μεταξύ 76 συμμετοχών που υποβλήθηκαν από 25 χώρες.

Η Ιστορία της Ζωής της

Στις πιο πολλές φωτογραφίες της, παιδούλα, έχει τα μάτια μισόκλειστα. Θαμπωμένη άραγε από το θαύμα του κόσμου που αχόρταγα ρουφά ή μήπως διαισθάνεται κιόλας τα όσα την περιμένουν κι αποφεύγει τρομαγμένη να τ' αντικρίσει; Ποτάμι ο έρωτας της ζωής να πλημμυρίζει το μέσα της, αστείρευτη η χαρά ν' αναβλύζει λεπτό το λεπτό, πηγή τα κανακέματα, τα χάδια, οι ήχοι, οι μυρωδιές, το φως που κουβαλά μέσα της από τόπους εξωτικούς, μετακίνηση τη μετακίνηση. Όλα της τα όνειρα κουρνιάζουν σε μια αγκαλιά. Τρυφερός, όλος ένα χαμόγελο κι ένα καμάρι, ο πατέρας της διαβάζει παραμύθια, την πηγαίνει βόλτες στο ποδήλατο, τη στολίζει, «περπάτα ίσια, ψηλά το κεφάλι, είσαι που είσαι μια σταλιά. Να είσαι περήφανη, μόνη σου μπορείς να πετύχεις ό,τι ονειρεύεσαι, έχεις μυαλό, δούλευε. Μόνο να 'χεις όνειρα». Και το μάτι του άγρυπνο, κέρβερος, να οσμίζεται την κάθε λαχτάρα της πριν εκείνη την καλοσκεφτεί. Με το δόσιμο ψυχής, τη ζεστασιά του ν' αντισταθμίζει τ' αγαθά που έλειπαν. ...Βράδυ, έφηβη, στα δεκατέσσερα, καθισμένη στα γόνατά του, τρεις κάννες ξερνούν μολύβι καυτό, λουσμένη στο αίμα του κρύβει στα σώψυχά της το τελευταίο του βλέμμα. Σε μια βδομάδα στο εργοστάσιο τυλίγει καραμέλες εφτά το πρωί - τρεις τ' απόγευμα χωρίς διάλειμμα, να βγαίνουν πιο πολλές στο ζύγι. Μια μηχανή της ξεσκίζει τη φούστα, τη

διώχνουν, ύστερα στο σιδερωτήριο τρία σελίνια μεροκάματο κρυφά, αφού είναι ανήλικη. Πάντα στα μάτια μια σκιά, μα στην καρδιά της η θέληση. Μια μάνα με χίλιους φόβους και κόντρες να παλεύει να της βάλει χαλινάρι, να μάθεις το μαγείρεμα, το γαζί, το σιδέρωμα της τσάκισης

χρόνια σ' ένα δωμάτιο τρία επί τρία, χωρίς επικοινωνία, χωρίς άνεση, γιορτές και καθημερινές δουλειά και διάβασμα, σχολή και ποδαρόδρομος. Με το πτυχίο στο χέρι, πολύτιμο στους δύσκολους εκείνους καιρούς, χωρίς στήριγμα, ξεκινά την αναζήτηση. Εφημερίδα, νυχτέρι, αντιμόνιο,



στα παντελόνια, να παντρευτείς, τι τα θες τα γράμματα; Σιγά μην την ακούσει. Θα παλέψει, θα ξαναπάει σχολείο, μαζεύει δεκάρα-δεκάρα τα

θόρυβος, κάπνα, βρισιές, απόλυση τρεις μέρες πριν αποκτήσει το δικαίωμα να γραφτεί στην Ένωση Συντακτών. Δρόμο πάλι.

**Αλέκα Γράβαρη Πρέκα: Ένας πνευματικός,
ευγενικός & ανιδιοτελής άνθρωπος,
με σπάνιο ήθος και αγάπη για τον κόσμο.**

διδαστρα. Τα καταφέρνει κι από κει στην Αθήνα, να βγάλει σχολή, ό,τι της έμαθε εκείνος ν' αγαπάει είναι τη γλώσσα της, δυο ποιήματα του για τον έρωτα κι ένα γραφτό του για τις ρίζες της φυλής φυλακτό της. Δυο

Γραφείο Δημοσίων Πληροφοριών, δυο άντρες μόνιμοι υπάλληλοι, με ασφάλιση, περίθαλψη, άδεια, σύνταξη, στη μέση εκείνη, μεροκάματο, ούτε περίθαλψη, ούτε άδεια, ούτε ασφάλιση, γυναίκες τώρα μόνιμοι λειτουργοί τύπου,

σιγά, δακτυλογράφοι και πολύ τους. Αγώνας για τους ημερομίσθιους, πέντε χρόνια γράφει σ' έντυπα συνεργασίες απλήρωτες μα που ανοίγουν τις πόρτες του PIK. Να ζούσε εκείνος να την άκουγε απ' τ' αγαπημένο του ραδιόφωνο, ταξιδεμένο κι αυτό γύρευε που και πόσα χρόνια. Θεού πρόσωπο επιτέλους, μα

το ποτάμι να ξεχειλίζει να πνίγει το μέσα της, πάντα μ' έναν έρωτα ζωής να φέρνει μυρωδιές, ήχους, χρώματα, φως, από τόπους εξωτικούς κι ανθρώπους αγαπημένους. Μα το προζύμι υπήρχε. Ιδρυτικό μέλος από το 1989 του πρώτου στην Κύπρο Αντιναρκωτικού Συνδέσμου,

οστών, το Καραϊσκάκειο, εκπροσωπεί στο Συμβούλιο για πέντε χρόνια την κυπριακή παροικία του Λονδίνου, ανθρώπους που γνώρισε στο μεταμοσχευτικό Κέντρο του Δρ Magdi Yacoub στο Harefield Hospital, όπου ο Αιγύπτιος καθηγητής με πρωτόγονες για τη σημερινή εποχή μεθόδους σώζει ζωές.

Περνώντας τη δοκιμασία ενός καρκίνου βρίσκεται το 2005 για τριάντισι χρόνια καθημερινά τρεις ώρες στο ογκολογικό τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας προσφέροντας ρόφημα, κουβέντα και άγγιγμα ψυχής που πάνω απ' όλα έχει ανάγκη ο καρκινοπαθής, αντίδοτο στον τρόπο του θανάτου.

Με χαρά έδωσε το παρόν με ομιλίες και άρθρα στον τύπο ως ένα από τα 10 άτομα απ' όλη τη Κύπρο, πρεσβευτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διεθνές Έτος Καταπολέμησης της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού (2010). Μέλος της Βουλής των Γερόντων, με στόχο τη διεκδίκηση καλύτερης διαβίωσης για τους ηλικιωμένους, την προβολή αιτημάτων και την εξασφάλιση διευκολύνσεων που κάνουν τα προβλήματα της γήρανσης πιο ανεκτά. 2012, Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών με άρθρα και συμμετοχή σε εκδηλώσεις συμβάλει κατά το δυνατόν στον αγώνα που θα κάνει την κοινωνία δικαιότερη και θα κτίσει γέφυρες ανθρωπιάς και αλληλεγγύης που μόνο η αγάπη κτίζει. Τον τελευταίο χρόνο εργάζεται για τη διερεύνηση παραπόνων ασθενών της Επαρχίας Λευκωσίας ως μέλος της αρμόδιας Επιτροπής.

Περνώντας τη δοκιμασία ενός καρκίνου βρίσκεται το 2005 για τριάντισι χρόνια καθημερινά 3 ώρες στο ογκολογικό τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου προσφέροντας ρόφημα, κουβέντα και άγγιγμα ψυχής που πάνω απ' όλα έχει ανάγκη ο καρκινοπαθής.

κι εκεί διακρίσεις, απίστευτες σήμερα, στις προαγωγές, στις υπευθυνότητες, στις αποφάσεις, στα ωφελήματα. Και προκατάληψη, γυναίκες, τώρα! Και κόσμος κουμπωμένος, σεμνοτυφία, υποκρισία παντού, η επικοινωνία δύσκολη.

Τα σχυρά πέφτουν με τον πόλεμο του '74, όλοι απαραίτητοι, ο πόλεμος κι η δουλειά είναι για όλους κι η δουλειά φαίνεται. Ο τόπος πρέπει ν' αναστηλωθεί κι η ευαισθησία, η υπομονή κι η επινοητικότητα είναι γένους θηλυκού κι η δύναμη, το ίδιο. Ευκαιρία για δράση και προσφορά. Ζει τις πιο δύσκολες ώρες του τόπου που δεν τη γέννησε μα τον πόνεσε, τον έκανε δικό της. Ενθάρρυνση ήθελαν γυναίκες και άντρες κι όποιος πόνεσε ξέρε να στηρίξει κάποιον που πονά. Τα καλά τα χρόνια που θα 'ρθούν σε λίγο θα 'ναι ένα φωτεινό διάλειμμα. Τρυφερός, ζεστός, ο σύντροφος την ακολουθεί ό,τι κάνει, μοιράζεται τις έννοιες, τη λαχτάρα της να δημιουργήσει, να συντρέξει, τις ατέλειωτες ώρες της προετοιμασίας και της αγωνίας της, σε συνέδρια, σεμινάρια, εκδηλώσεις, ομιλίες, πορείες. Πάντα δίπλα της. Μα ο θάνατος στήνει πάλι καρτέρι, τον παίρνει, κηδεύεται, ίδια ημερομηνία, ίδια ώρα, στον ίδιο χώρο, από τον ίδιο ιερέα, με τον πατέρα που είχαν και ίδιο όνομα. Τι παιγνίδια είναι αυτά; Άντε πάλι να σηκώσει κεφάλι, να σταθεί στη δουλειά, στη μοναξιά, στο ξεκλήρισμα. Το ένα κτύπημα πίσω απ' τ' άλλο, να τα παλεύει. Πάντα μ' εκείνο

αγώνα με ομάδα υποψιασμένων ανθρώπων σε καιρούς ανύποπτους να προλάβουν την χρήση, να στηρίξουν στην απεξάρτηση και αποτοξίνωση νέων ανθρώπων που έψαχναν για κόσμους ψεύτικους που τους έταζαν επιτήδειοι. Στο Επαρχιακό Συμβουλευτικό Σώμα Εθελοντισμού από το 1996, υπεύθυνη για την έκδοση της εφημερίδας, με συμμετοχή στην οργάνωση και παρουσίαση εκδηλώσεων, πάντα με στόχο την προβολή της προσφοράς της αγάπης για τον άλλο που λυτρώνει από την τυραννία του εαυτού.

1994 πρώτη προσπάθεια δημιουργίας κέντρου μεταμόσχευσης μυελού των

Η ιστορία σταμάτησε το 2020, όταν η Αλέκα Γράβαρη Πρέκα έφυγε αιφνιδίως από τη ζωή στις 29 Σεπτεμβρίου σε ηλικία 76 ετών. Γεννήθηκε στην Ταγκανίκα της Αφρικής από Έλληνες γονείς και σε ηλικία τριών ετών ήρθε στην Κύπρο. Αποφοίτησε από το Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας και σπούδασε στη Σχολή Δημοσιογραφίας και Δημοσίων Σχέσεων του Ελληνοαμερικανικού Επιμορφωτικού Ινστιτούτου στην Αθήνα. Ήταν η πρώτη γυναίκα λειτουργός στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών. Εργάστηκε στο PIK σχεδόν για 30 χρόνια ως ραδιοφωνικός παραγωγός. Η εκπομπή της «Εμείς και ο κόσμος μας» συμπεριλήφθηκε στο βιβλίο των ρεκόρ Γκίνες του 2000 ως η μακροβιότερη ραδιοφωνική καθημερινή εκπομπή στην Κύπρο. Έγραψε εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες, χρονογραφήματα στον κυπριακό τύπο ή μεταδόθηκαν από το ραδιόφωνο και εξέδωσε το βιβλίο «Αιχμές». Μάχιμη εθελόντρια αλλά και μέλος, μεταξύ άλλων, της Διοικούσας Επιτροπής του Επαρχιακού Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Λευκωσίας. Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικής Προνοίας της Βουλής των Γερόντων. Το 2012 τιμήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την προσφορά της στη δημοσιογραφία και τον εθελοντισμό και τον Οργανισμό Δίας με το βραβείο Πορεία Ζωής στη μνήμη του Άντη Χατζηκωστή.



Το ΠΣΣΕ στις επάλλξεις

ΤΟ ΠΣΣΕ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ
ΓΡΑΜΜΗ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ

Εβδομάδα Εθελοντισμού

Το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) οργανώνει και συντονίζει για **27η χρονιά** την **Εβδομάδα Εθελοντισμού** (1-8 Δεκεμβρίου), υπό την υψηλή προστασία της κ. Άννης **Αναστασιάδη**, Επίτιμης Προέδρου του, με σκοπό να αναδείξουμε τη



Διεθνή Ημέρα Εθελοντών του ΟΗΕ (5η Δεκεμβρίου) και να **προωθήσουμε** το μήνυμα, τις αρχές και τις αξίες του εθελοντισμού. Κατά τη διάρκεια της Εβδομάδας Εθελοντισμού (1-8 Δεκεμβρίου) **κορυφώνονται** οι εθελοντικές δραστηριότητες **αλλά** **οι εθελοντικές δράσεις μπορούν να επεκταθούν,**

να προγραμματιστούν και να διοργανωθούν καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου διότι ο εθελοντισμός δεν περιορίζεται από τον τόπο και τον χρόνο.

Έχουμε κινητοποιήσει το σύνολο των φορέων της κοινωνίας για οργάνωση εθελοντικών δραστηριοτήτων με σκοπό να αναδείξουμε το μεγαλείο του εθελοντισμού, επισημαίνοντας την ανάγκη λήψης όλων των μέτρων προστασίας λόγω της πανδημίας **COVID-19**.

25ος Διαγωνισμός Έκθεσης Ιδεών

«Η συμβολή του εθελοντισμού στην αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19»

Προκηρύχθηκε ο 25ος ετήσιος Διαγωνισμός Έκθεσης Ιδεών μεταξύ των τριών τάξεων του Γυμνασίου και της Α' και Β' Λυκείου και Τεχνικών Σχολών. Με τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας ο Διαγωνισμός διεξάγεται στα πλαίσια της Εβδομάδας Εθελοντισμού (1-8 Δεκεμβρίου).

ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ «Υιοθετήστε μια οικογένεια τα Χριστούγεννα»

Το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ), υλοποιεί για 7η συνεχόμενη χρονιά την παγκύπρια εκστρατεία για την υποστήριξη ευάλωτων οικογενειών



«Υιοθετήστε μια οικογένεια τα Χριστούγεννα». Σκοπός της εκστρατείας είναι να μην μείνει καμία οικογένεια και κανένα παιδί χωρίς τα απαραίτητα που βοηθούν να νιώσουν τη χαρά των Χριστουγέννων.

Αυτά τα Χριστούγεννα θα είναι διαφορετικά για όλους, ιδιαίτερα για τις ευάλωτες οικογένειες, λόγω της περιόδου της πανδημίας COVID-19 που διανύουμε. Φέτος στηρίζουμε πιο δυναμικά τις ευάλωτες οικογένειες για να σκορπίσουμε τη χαρά της γέννησης του Χριστού.

Θερμές ευχαριστίες στους υποστηρικτές της εκστρατείας **UNIVERSAL LIFE, ALPHA BANK, Τσιμεντοποιία Βασιλικού, Φούρνοι Ζορπάς, LIDL Κύπρου, Cyprus International Institute of Management (CIIM) και MIX FM** και σε όσους γενναιοδωρα στηρίζουν με την προσφορά τους τον σκοπό της εκστρατείας (Άτομα, Οικογένειες, Δήμοι, Κοινότητες, Επιχειρήσεις/Εταιρείες, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Κρατικοί/Ημικρατικοί φορείς, Οργανισμοί, Οργανωμένα Σύνολα, ΜΚΟ, κ.ά.).

Πώς στηρίζουμε τις οικογένειες

Με **δωροκουπόνια** από υπεραγορές/καταστήματα, τα απαραίτητα για το **γιορτινό τραπέζι**, χριστουγεννιάτικα **εδέσματα, δώρα** για τα παιδιά, **οτιδήποτε** άλλο μπορεί να προσφέρει χαρά στις οικογένειες τα Χριστούγεννα.

Εν μέσω της πανδημίας η δράση δεν περιορίζεται

Το ΠΣΣΕ συνεχίζει την πολυσχιδή αποστολή του για την περαιτέρω στήριξη και ενδυνάμωση του εθελοντικού τομέα και των ΜΚΟ και την ανάπτυξη ενός ευνοϊκότερου περιβάλλοντος λειτουργίας για τις ΜΚΟ. Προτεραιότητα

μας και αυτή την περίοδο είναι η επισήμανση των αναγκών και των προβλημάτων των οργανώσεων μελών μας και η προώθηση των θεμάτων στα κέντρα λήψης αποφάσεων, ή κατά τις επαφές μας, με τους αρμόδιους θεσμούς και υπηρεσίες του κράτους.

Ειδικές δράσεις περιόδου

Εφαρμόζουμε όλα τα μέτρα προστασίας και προωθούμε την ανάγκη τήρησης των πρωτοκόλλων σε όλες μας τις δράσεις

Δράσεις στήριξης των οργανώσεων μελών - COVID-19

- Στήριζουμε τις οργανώσεις μέλη μας στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν λόγω της πανδημίας αλλά και άλλων προκλήσεων.
- Με την παρέμβαση του ΠΣΣΕ και τις επαφές με τα αρμόδια Υπουργεία και αξιωματούχους του κράτους διευθετούνται διάφορα ζητήματα, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι ΜΚΟ έχουν όλα τα απαραίτητα μέσα για να συνεχίσουν το έργο τους αυτή τη δύσκολη περίοδο.
- Το ΠΣΣΕ συνεχίζει ειδικές δράσεις που έχει αναπτύξει για τη στήριξη των Διοικητικών Συμβουλίων, των επαγγελματιών και των εθελοντών των ΜΚΟ.
- Λειτουργούμε ειδική σελίδα COVID-19 στην ιστοσελίδα μας www.volunteerism-cc.org.cy με ανακοινώσεις και χρήσιμα εργαλεία αλλά και εγχειρίδια.

Συνεχίζει η λειτουργία της ΓΡΑΜΜΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ του ΠΣΣΕ

COVID-19 – Μαζί θα τα καταφέρουμε

Το ΠΣΣΕ λειτουργεί, σε συνεργασία με τα Επαρχιακά Συντονιστικά Συμβούλια Εθελοντισμού (ΕΣΣΕ) ειδική



τηλεφωνική ΓΡΑΜΜΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ, με σκοπό την κοινωνική ενδυνάμωση μέσα από τη στήριξη, την πληροφόρηση και τη διασύνδεση με άλλες υπηρεσίες. Η Γραμμή λειτουργεί στη βάση επιστημονικού εγχειριδίου λειτουργίας, εκπαίδευσης και εποπτείας των χειριστών/τριών. Οι επαγγελματίες χειριστές/τριες, διαφόρων ειδικοτήτων, που στελεχώνουν τη γραμμή είναι εκπαιδευμένοι και έμπειροι να σας ακούσουν και να σας βοηθήσουν.

**Ημέρες/Ωρες Λειτουργίας: Δευτέρα – Παρασκευή
08:00 – 15:00**

Κέντρο Επιμόρφωσης Ανάπτυξης & Έρευνας

Το Πιστοποιημένο από την ΑνΑΔ, Κέντρο Επιμόρφωσης Ανάπτυξης και Έρευνας (ΚΕΑΕ) του ΠΣΣΕ σε συνεργασία με το ΕΣΣΕ Λευκωσίας, πραγματοποίησε τα σεμινάρια διάρκειας 12 ωρών:

- «Ο επαγγελματισμός ως απαραίτητο εργαλείο στην ομαλή λειτουργία μιας ΜΚΟ για την επίτευξη των στόχων της» στις 19/10 και 12/11/20.
- «Στρατηγική προσέγγιση χορηγών και εκτέλεση επιτυχημένων χορηγιών για τις ΜΚΟ» στις 22/10 και 16/11/20.

16ος Διαγωνισμός Προγράμματος «Νεολαία & Εθελοντισμός» 2020-2021



Προκηρύχθηκε ο 16ος Διαγωνισμός του Προγράμματος «Νεολαία & Εθελοντισμός», μία πρωτοβουλία του ΠΣΣΕ που εφαρμόζεται από το 2005 με την υποστήριξη και συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας. Το Πρόγραμμα υλοποιείται με επιτυχία στα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία Προδημοτικής, Δημοτικής, Μέσης και Τεχνικής Εκπαίδευσης καθώς και στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα του ΠΣΣΕ για περισσότερες πληροφορίες (www.volunteerism-cc.org.cy).

Αποτελέσματα 15ου Διαγωνισμού Προγράμματος Νεολαία & Εθελοντισμός 2019-2020

1° βραβείο εξίσου: Δημοτικό Σχολείο Πέρα Χωρίου και Νήσου Α', Λευκωσία και Περιφερειακό Λύκειο Μ. Κουτσόφτα-Α. Παναγίδη Παλαιομετόχου

2° βραβείο εξίσου: Α' Δημοτικό Σχολείο Κολοσσίου, Λεμεσός και Λύκειο Βεργίνας, Λάρνακα

3° βραβείο εξίσου: Περιφερειακό Δημοτικό σχολείο Αγγλισίδων – Μενόγιας, Λάρνακα, Α' Δημοτικό Σχολείο Πάφου και L.I.T.C. Russian -English Private School, Λεμεσός
Έπαινοι: ΚΒ' Δημοτικό Σχολείο Λεμεσού (Άγιος Γεώργιος Χαβούζας), Περιφερειακό Δημοτικό Σχολείο Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς, Πάφος, The Heritage Private School-Λεμεσός και Γυμνάσιο Επισκοπής.

Σε όλα τα διακριθέντα εκπαιδευτικά ιδρύματα επιδίδονται τιμητικές πλακέτες και στα ιδρύματα που έχουν διακριθεί με το 1° και 2° βραβείο, τοποθετούνται Πινακίδες Διάκρισης στο χώρο του σχολείου.

Δημοσιογραφική Διάσκεψη Εβδομάδας Εθελοντισμού

Σε Δημοσιογραφική Διάσκεψη, που πραγματοποιήθηκε στις 2/12/20 στη Δημοσιογραφική Εστία, στην παρουσία της επίτιμης Προέδρου κας **Άντρης Αναστασιάδη**, η οποία απηύθυνε χαιρετισμό, ο **Πρόεδρος του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ), κ. Ηλίας Δημητρίου**, κήρυξε την έναρξη της **Εβδομάδας Εθελοντισμού 2020** (1-8 Δεκεμβρίου) και ανέγνωσε το **Μήνυμα του ΠΣΣΕ** για τη Διεθνή Ημέρα Εθελοντών επισημαίνοντας ότι βασικός σκοπός του ΠΣΣΕ είναι η συνεχής στήριξη με κάθε τρόπο και μέσω των εθελοντικών οργανώσεων/ΜΚΟ και των εθελοντών, ώστε να έχουν όλα τα απαραίτητα εφόδια για να συνεχίσουν το σημαντικό έργο που επιτελούν. Κάλεσε όλους να στηρίξουν το δυναμικό μήνυμα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τη Διεθνή Ημέρα Εθελοντών 2020 **«Μαζί μπορούμε μέσω του εθελοντισμού»**. Ακολούθως ο κ. Δημητρίου παρουσίασε τις δράσεις της Εβδομάδας Εθελοντισμού 2020, αναφέροντας ότι, παρόλες τις δυσκολίες λόγω της πανδημίας, στις δράσεις του Προγράμματος συμμετέχουν πέραν των **3,500 εθελοντών**, οι οποίοι προβλέπεται να προσφέρουν πέραν των **1,000 ωρών εθελοντικής εργασίας** και από τις δράσεις



αναμένεται να **βοηθηθούν** πέραν των **7,000 προσώπων**. Κλείνοντας απηύθυνε εκ μέρους της Διοικούσας Επιτροπής και του ιδίου προσωπικά, θερμές ευχαριστίες προς τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και την κα Άντρη Αναστασιάδη, για την ένθερμη και συνεχή στήριξη τους στο ΠΣΣΕ, την Εκτελεστική και τη Νομοθετική Εξουσία και τον Επίτροπο Εθελοντισμού και ΜΚΟ για την αгаστή συνεργασία. Τέλος ευχαρίστησε όλους τους **φορείς** σε παγκύπριο και τοπικό επίπεδο, που στηρίζουν την Εβδομάδα Εθελοντισμού και βοηθούν να αναδειχθεί και πάλι η Κύπρος στο επίκεντρο των διεθνών εορτασμών για τη Διεθνή Ημέρα Εθελοντών.

Μήνυμα Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) για τη Διεθνή Ημέρα Εθελοντών (5 Δεκεμβρίου)

Η Διεθνής Ημέρα Εθελοντών για την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη, καθιερώθηκε από τον ΟΗΕ να εορτάζεται στις 5 Δεκεμβρίου, βάσει ψηφίσματος της Γενικής του Συνέλευσης το 1985. Η Διεθνής Ημέρα Εθελοντών αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για την περαιτέρω αναγνώριση και προώθηση του εθελοντισμού αλλά

και για να ενθαρρυνθούν οι κυβερνήσεις των κρατών να στηρίξουν τους εθελοντές για την προσφορά τους στην κοινωνία ειδικά στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) διοργανώνει και συντονίζει εδώ και **27 χρόνια** την Εβδομάδα Εθελοντισμού (από 1η - 8η Δεκεμβρίου) και κινητοποιεί την κοινωνία (κρατικούς/ημικρατικούς φορείς, εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις, ΜΚΟ και άλλα οργανωμένα σύνολα) να αναλάβουν εθελοντικές δράσεις. Φέτος, παρόλα τα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόζονται για αντιμετώπιση της πανδημίας, η Εβδομάδα Εθελοντισμού εξακολουθεί να ξεχειλίζει από δράσεις αγάπης. Σας ευχαριστούμε όλους που συμβάλλετε να αναδείξουμε την Κύπρο μας στο επίκεντρο των διεθνών εορτασμών για τη Διεθνή Ημέρα Εθελοντών. Ο Εθελοντισμός απλώνει χέρια που αγκαλιάζουν και βοηθούν ανθρώπους. Δεν έχει ούτε πλαίσια ούτε όρια και είναι πάντα αναγκαίος και πολύτιμος. Αυτό αποδεικνύεται και σε αυτή τη δύσκολη περίοδο της πανδημίας COVID-19, όπου ΜΚΟ και εθελοντές σαν μια γροθιά συνεχίζουν ακούραστα να προσφέρουν τις υπηρεσίες και να λειτουργούν τα προγράμματα τους για εξυπηρέτηση των αναγκών των ευπαθών ομάδων αλλά και για προαγωγή του περιβάλλοντος, του πολιτισμού, του αθλητισμού, προώθηση της διαφάνειας, της κοινωνικής υπευθυνότητας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του εθελοντισμού γενικότερα. Σε αυτές τις πρωτόγνωρες συνθήκες που ζούμε ξεδιπλώνεται δυναμικά το μεγαλείο του εθελοντισμού και οι εθελοντές βρίσκονται στην πρώτη γραμμή για να ανταποκριθούν σε κάθε ανάγκη για αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας. Σε κάθε κρίση και σε κάθε αγώνα, οι εθελοντές ενώνουν αθόρυβα και με ανιδιοτέλεια τις δυνάμεις τους για να στηρίξουν και να ενδυναμώσουν την κοινωνία. Γι' αυτό και οι διαχρονικές και ακατάλυτες αξίες του εθελοντισμού κατάφεραν να εμπνεύσουν ανθρώπους και να δημιουργούν στρατιές εθελοντών μέχρι σήμερα. Το ΠΣΣΕ θα συνεχίσει να στηρίζει με κάθε τρόπο και μέσω τις εθελοντικές οργανώσεις/ΜΚΟ και τους εθελοντές, ώστε να έχουν όλα τα απαραίτητα εφόδια για να συνεχίσουν το σημαντικό έργο που επιτελούν. Ας αξιοποιήσουμε αυτή την παγκόσμια στιγμή που μας προσφέρει η 5η Δεκεμβρίου (η Διεθνής Ημέρα Εθελοντών), για να ευχαριστήσουμε και να απονέμουμε **φόρο τιμής στους εθελοντές** για την προσφορά τους στην κοινωνία ειδικά σε αυτή την ιδιαίτερα δύσκολη και γεμάτη προκλήσεις περίοδο που διανύουμε και να καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια να τους στηρίξουμε στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν. Αφιερώνουμε την Εβδομάδα Εθελοντισμού και **σε κάθε θεσμό** και φορέα της κοινωνίας για την εθελοντική δράση που αναπτύσσουν. Ας επικεντρώσουμε λοιπόν την προσοχή μας στο δυναμικό μήνυμα του **Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών** για τη Διεθνή Ημέρα Εθελοντών 2020 **«Μαζί μπορούμε μέσω του εθελοντισμού»** (Together We Can Through Volunteering) και ας στηρίξουμε τους εθελοντές μας που είναι πάντα έτοιμοι, να στηρίξουν κάθε αγώνα και κάθε κρίση.

Αποσπάσματα που αγγίζουν την ψυχή



■ **Δύο λόγια από καρδιάς:** Κάθε δημιουργία αποκτά νόημα όταν ακουμπάει στη ψυχή κι όταν αγγίζει ως αποτέλεσμα τις πιο ευαίσθητες χορδές του κόσμου. Κάθε προσφορά, «πιάνει τόπο» όταν αποτιμάται στο μέτρο της αγάπης του Θεού με γνώμονα την ανάγκη του συνανθρώπου. Κι ας είναι από υστέρημα (τις πιο πολλές φορές κάτι τέτοιο έχει μεγαλύτερη σημασία). Και τα τραγούδια γίνονται χέρια, που ακουμπάνε σαν χάδι, όλους αυτούς που χρειάζονται κάποιο χέρι στην κολυμβήθρα του Σιλωάμ που «πεινούν ένα χάδι», που «διψούν ένα λόγο», που «κρύνουν μια ελπίδα». Στιγμές, που το άστρο της Βηθλεέμ, ανάβει στα μάτια την παντοτινή δικαίωση.

Λόγια του Δημήτρη Ι. Μπρούχου, Ποιητή και Καλλιτεχνικού Διευθυντή, σε Μουσική Βραδιά στη Λεμεσό Δεκέμβριος 2006.

■ **Χριστούγεννα 1974:** Τα πρώτα Χριστούγεννα της προσφυγιάς μας. Εύχουμαι να μη ζήσουμε και δεύτερα τέτοια. Εμείς τα περάσαμε χωρίς να πεινάσουμε και να κρυώσουμε. Όμως οι άλλοι; Σήμερα μου 'λειψε πάρα πολύ η Κερύνεια, αν και πάνω από το πατροπαράδοτο πιάτο με τη σούπα αυγολέμονο είπα «Δόξα Σοι ο Θεός», πριν αρχίσουμε το μεσημεριανό. Να γράψω για το θείο βρέφος, για το θαύμα της αγάπης, για την επί γης ειρήνη; Ο

καθένας πρέπει να βρει -να παλέψει για να βρει- την αγάπη και την ειρήνη. Σήμερα η δική μου ψυχή δεν γονάτισε μπροστά στο θείο βρέφος. Όχι από ολιγοπιστία, μα γιατί εδώ και πολλούς μήνες είναι διαρκώς γονατισμένη.

Ρήνα Κατσελλή [Γυναίκα της Κερύνειας] (2018) ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ, Κύπρος 1974 -χρονικό μαρτυρία- Εκδόσεις: ΧΡΥΣΟΠΟΛΙΣΣΑ

■ **30.12.1974:** Προτελευταία μέρα του χρόνου: Συνήθως αυτό τον καιρό έκανα απολογισμό της χρονιάς. Φέτος τι πρέπει να κάνω άραγε; Να μετρήσω τον πόνο μου; Δεν μετριέται ο πόνος αυτού που του τα πήραν όλα. Να κάνω σχέδια για το μέλλον; Έκανα τόσα στις προηγούμενες χρονιές. Πολλά τα είδα να πραγματοποιούνται ύστερα από κόπους και μόχθους. Μελέτες, σκίτσα, πίνακες, νοικοκυριά του σπιτιού, κεντήματα. Όλα χαμένα. Το μόνο που απομένει είναι η ελπίδα του γυρισμού στον τόπο μας, στα λεηλατημένα σπιτικά μας, για ν' αρχίσουμε από την αρχή. Αυτό δεν είναι, βέβαια, στο χέρι μου, όμως θα διατηρήσω την ελπίδα, ας είναι και στραπατσarisμένη. Κάθουμαι στη βαριά σκιά αυτού του πόνου και χαιρετώ τον χρόνο που φεύγει. Κάθουμαι στη βαριά σκιά του και χαιρετώ τον καινούργιο χρόνο που με βρίσκει στην προσφυγιά. Μέσα μου ό,τι ήταν ακλόνητο έχει μείνει.

Ό,τι ήμουν εξακολουθώ να είμαι. Κι ό,τι αγαπώ «γεννιέται αδιάκοπα» κι ό,τι αγαπώ «βρίσκεται στην αρχή του πάντα». Κι είναι τόσο ωραίο να βγαίνεις γυμνός από το καμίνι της άδικης συμφοράς και να βλέπεις πως καμιά φλόγα δεν σου τσουρούφλησε την ψυχή, πως δεν μπόρεσαν να σου κάψουν αυτά που κουβαλούσες μέσα σου, γιατί αυτά είναι πιο δυνατά από όλες τις δυνάμεις του κακού.

Ρήνα Κατσελλή [Γυναίκα της Κερύνειας] (2018) ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΟΥ, Κύπρος 1974 -χρονικό μαρτυρία- Εκδόσεις: ΧΡΥΣΟΠΟΛΙΣΣΑ

■ **Ας θυμόμαστε κάθε μέρα, κάθε ώρα,** ότι δεν έχουμε το δικαίωμα να σιωπούμε και να ησυχάζουμε όσο υπάρχει πάνω στη γη ένας άνθρωπος που ζητά να τον φροντίσουμε, να τον ανακουφίσουμε, να τον παρηγορήσουμε - Ραούλ Φολερώ, Γάλλος Ανθρωπιστής και Ιεραπόστολος του 20ου αιώνα.

■ **Τα χέρια τ' αδειανά - Είδα αυτό το όνειρο:** Ένας άνθρωπος παρουσιάζοταν στο κριτήριο του Κυρίου: "Κοίταζε, Θεέ μου", του έλεγε - "τήρησα τον νόμο σου", δεν έκανα τίποτε το αισχρό, κακό ή αντι-θρησκο. Κύριε, τα χέρια μου είναι καθαρά, - "Ασφαλώς, ασφαλώς", του απαντούσε ο καλός Θεός... "αλλά είναι άδεια". Ραούλ Φολερώ Γάλλος ανθρωπιστής και ιεραπόστολος του 20ού αιώνα.

Ένα ταξίδι ζωής στον εθελοντισμό

Συνέντευξη



ΜΕ ΤΟΝ Σταύρο Ολύμπιο

ΤΗΣ Δρ. Ολβίας Πατσαλίδου

Σε μια ιδιαίτερα συγκινητική συνέντευξη ο Σταύρος Ολύμπιος **μιλά για πρώτη φορά για τη ζωή του** στο Περιοδικό «Εθελοντισμός & Κοινωνία». Μας ταξιδεύει σε άλλες εποχές, σημειώνοντας τα βιώματα, τις στιγμές και τις δυσκολίες και πώς αυτές έχουν χαράξει την προσωπική του πορεία και διαμορφώσει τον χαρακτήρα και την προσωπικότητά του αλλά και συνέβαλαν στην πηγαία ανάγκη για κοινωνική δράση. Η 'ιστορία ζωής' του, γεμάτη από πράξεις ανθρωπιάς και έργα προσφοράς στον συνάνθρωπο, αναβιώνει ιστορικές στιγμές με έντονο το στίγμα της αλληλεγγύης και των αγώνων για την ευημερία και την ελευθερία. Η αφήγηση της 'ιστορίας ζωής', κουβαλάει ως ρυθμικός σκοπός, τη νοσταλγία για τον εθελοντισμό άλλων καιρών, τότε που οι άνθρωποι παρά τον πόνο και τη δυστυχία, ότι σκέφτονταν το έκαναν πράξη, χωρίς περιορισμούς, μόνο από αγάπη και με γνώμονα το κοινό καλό.

Ο Σταύρος Ολύμπιος βοήθησε με ανιδιοτέλεια όσους ανθρώπους είχαν ανάγκη και πέρασαν από τη ζωή του, κάτι το οποίο δεν ανέφερε όμως καθόλου στην αφήγηση του. Επισημαίνοντας αυτή τη σημαντική πτυχή του χαρακτήρα και της προσωπικότητάς του παραθέτουμε πιο κάτω την 'ιστορία της ζωής του'.

Η συνέντευξη, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 11, 12 και 16 Νοεμβρίου του 2020, βασίστηκε στην τεχνική της μη δομημένης ποιοτικής συνέντευξης και καταγράφεται ως αφήγηση για παρουσίαση της πορείας της ζωής του Σταύρου Ολύμπιου στον εθελοντισμό.

ΓΕΝΝΗΘΗΚΑ ΣΤΗ ΛΑΡΝΑΚΑ ΤΟ 1936. Η καταγωγή του πατέρα μου είναι από το χωριό Λύμπια (Ολύμπιον) εξού και το επίθετο της οικογένειας (Ολύμπιος). Ο πατέρας μου εργαζόταν στη Λάρνακα σε εργοστάσιο που επεξεργάζονταν δέρματα και η μητέρα μου ήταν οικοκυρά. Μεγάλωσα με άλλα 5 αδέρφια.

Οι πιο έντονες αναμνήσεις της παιδικής του ηλικίας:

Ο θόρυβος των οχημάτων με τους στρατιώτες που θα πολεμούσαν στον 2ο παγκόσμιο πόλεμο: Όταν ήμουν 4 χρονών, η μητέρα μου μας πήρε στη Λεωφόρο Μακαρίου στη Λεμεσό, όπου θα περνούσαν στρατιωτικά οχήματα των Άγγλων για να πάνε στο Λιμάνι, μεταφέροντας τους στρατιώτες μας για τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο. Ανάμεσα σε αυτούς ήταν και ο πατέρας μου. Ο θόρυβος των οχημάτων ήταν εκκωφαντικός η ώρα 4 το πρωί...

Όταν ο πατέρας του έφυγε για να πολεμήσει: Μετακομίσαμε με τη μητέρα και τα αδέρφια μου στα Λύμπια για

να είμαστε υπό την προστασία των αδελφών του πατέρα μου. Δύσκολα χρόνια, όμως με τον μισθό του στρατιώτη μας, του πατέρα μου, δεν είχαμε μεγάλες στερήσεις. Δεν είχαμε καθόλου νέα του πατέρα μου. Όταν στην πλατεία του χωριού έδειχναν στον τοίχο, τα 'επίκαιρα' (τα νέα του πολέμου) με σκηνές στρατιωτών, εμείς αφελώς προσπαθούσαμε να αναγνωρίσουμε τη μορφή του πατέρα μας.

Η φτώχεια και η αλληλοβοήθεια στο χωριό: Θυμάμαι τη μητέρα μου να πηγαίνει σε διπλανά σπίτια για να 'κόψουν' τον τραχανά μαζί με τις γειτόνισσες, επειδή ήθελε πολλά χέρια για να γίνει. Θυμάμαι τις σταφίδες, είτε τα λεγόμενα 'κιοφτέρια' που μας έβαζε στην τσέπη η μητέρα μας για το σχολείο. Εάν ένα παιδί δεν είχε στα χέρια του σταφίδια ή 'κιοφτέρια', τότε εμείς μοιραζόμασταν το 'γλυκό' μας. Άλλες εποχές τότε. Εμείς, 6 παιδιά, φορούσαμε ο πιο μικρός τα ρούχα του μεγαλύτερου. Δεν πετούσαμε ρούχα. Όλοι γύρω από το τραπέζι (τον τσέστο) τρώγαμε το φαγητό, όσπριο ως επί το πλείστο, ή αυγό από τις κότες που είχαμε όλοι στην αυλή. Όταν υπήρχε μια πυρκαγιά όλο το χωριό έτρεχε για να βοηθήσει. Ήταν η εποχή της μεγάλης φτώχειας, ο κόσμος τρεφόταν από αυτά που παρήγαγε. Τα παντοπωλεία ήταν ελάχιστα και πωλούσαν κάποιες εισαγόμενες κονσέρβες. Το κάθε σπίτι είχε τον φούρνο του για να ψήσει τα ψωμιά για όλη την εβδομάδα. Ανταλλάζαμε και είδη. Ο βοσκός έδινε χαλούμι για να πάρει λάδι. Στους φτωχούς που περνούσαν από τα σπίτια, τους βάζαμε μία 'κόρτα' ψωμί στη ρούχνη τσάντα που κουβαλούσαν. Η φτώχεια, η απουσία του πατέρα για 4 χρόνια, η καθημερινή



Οικογένεια Σταύρου Ολύμπιου (πριν την αναχώρηση του πατέρα του για τον 2ο παγκόσμιο πόλεμο). Ο Σταύρος Ολύμπιος είναι το μικρό παιδάκι που είναι ανάμεσα στους γονείς)

αλληλοβοήθεια στο χωριό, με έχουν πιστεύω επηρεάσει από πλευράς θα έλεγα αντιλήψεως των πραγμάτων. Από μικρός είχε εμφυτευθεί μέσα μου το πνεύμα της αλληλοβοήθειας. Έχω αυτές τις εικόνες στο μυαλό μου, που για μένα, έχουν μεγάλη σημασία πλέον σήμερα, αφού αντιλαμβάνομαι καλύτερα πώς συνθλιβόταν ο ατομισμός των ανθρώπων και πώς πρυτάνευε το πνεύμα της κοινότητας και της αλληλοβοήθειας.

Η ζωή στη Λεμεσό. Εμφανής τότε η ταξική διαφορά μεταξύ φτωχών και πλουσίων: Όταν μετακομίσαμε στη Λεμεσό, στον Άγιο Νικόλαο, για να είμαστε υπό την προστασία των αδελφών της μητέρας μου, ενοικιάσαμε βοηθητικά σε ένα σπίτι και εγώ μεταγράφηκα στη 2α Αστική Λεμεσού (δημοτικό). Τελειώνοντας την 6η τάξη το 1948, μου απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο καλύτερου μαθητή της τάξεως, εξίσου με τον αείμνηστο φίλο ψυχίατρο τον Χριστόδουλο Μέση. Η οικογένεια μου, αντί στο γυμνάσιο, με έγγραψε στην πεντατάξια Εμπορική Ακαδημία Λεμεσού, για να τελειώσω ένα χρόνο νωρίτερα και να μπορώ άμεσα να εργαστώ, για λόγους οικονομικούς. Όταν στην 2η τάξη η οικογένεια μου δεν μπορούσε να πληρώσει τα διδάκτρα (τις 2 λίρες) ο τότε διευθυντής, με έστειλε σε ένα πλούσιο κύριο της Λεμεσού. Δεν θα ξεχάσω που ανέβηκα μια ψηλή σκάλα και ο κύριος αυτός μου είπε «θα πάρεις αυτό το δώρο (2 λίρες) από μένα και να συνεχίσεις να είσαι καλός μαθητής». Δυνατή ανάμνηση της ζωής μου. Ένοιωσα τι σημαίνει να σε βοηθούν. Τα διαλείμματα, όταν έρχονταν πλανόδιοι πωλητές και επειδή δεν είχα χρήματα να αγοράσω κάτι, ένας συμμαθητής μου, από εύπορη οικογένεια, πάντα με κερνούσε κάτι και εγώ τον βοηθούσα στα μαθήματά του.

Θυμάμαι τις διαδηλώσεις μας κατά του αποικιακού καθεστώτος, όπου όλοι οι μαθητές συμμετείχαμε. Στον ελεύθερο μας χρόνο παίζαμε παιχνίδια της εποχής στις αλάνες. Μαζευόμαστε νωρίς σπίτι επειδή δεν υπήρχε έντονος ηλεκτροφωτισμός. Στο δημοτικό και στην Εμπορική Ακαδημία διάβαζα με το φως της λάμπας του πετρελαίου. **Οι Επιτροπές Κυριών και η Φιλανθρωπία:** Ως μαθητής των κατηχητικών σχολείων θυμάμαι τις Επιτροπές Κυριών οι οποίες βοηθούσαν, με τρόφιμα ή με ρούχα, τα άπορα παιδιά των κατηχητικών. Στοιχεία φιλανθρωπίας σε άλλη οργανωμένη βάση δεν μπορώ να θυμηθώ. Ξέρω όμως ότι υπήρχαν φιλάνθρωποι/πλούσιοι που έκαναν αφανώς φιλανθρωπίες σε άπορες οικογένειες.

Η συμβολή του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Μακαρίου Γ' στις σπουδές του: Το 1951, μου απονεμήθηκε το πρώτο βραβείο (3 λίρες) σε διαγωνισμό εκθέσεως ιδεών μεταξύ των μαθητών των κατηχητικών σχολείων της Λεμεσού, με θέμα «Ευσέβεια εστί τιμιωτέρα λίθων πολυτίμων». Με το βραβείο αγόρασα το πρώτο μου μακρύ παντελόνι. Ο κατηχητής μου με πήρε στο γραφείο του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Μακαρίου Γ' και του είπε θυμάμαι: «Μακαριότατε αυτό το παιδί είναι καλός μαθητής αλλά είναι άπορος και παρακαλώ να τον βοηθήσετε να σπουδάσει». Ο Μακάριος με ρώτησε: «Πηγαίνεις να σε στείλω στη Χάλκη; Έχει λύκειο και πανεπιστήμιο». Απάντησα καταφατικά χωρίς να ξέρω τί ή πού είναι η Χάλκη. Τότε ο Μακάριος έγραψε σε ένα χαρτί '10 λίρες' με τις οποίες αγόρασα τα ρούχα και το εισιτήριό μου για το πλοίο (ένα τουρκικό πλοίο) με δρομολόγιο Λάρνακα-Κωνσταντινούπολη. Επί μία εβδομάδα ταξίδευα κατάστρωμα (χωρίς καμπίνα) με ένα καλό τρόφιμα και με μία καρέκλα που μου έφτιαξε ο πατέρας μου.

Τα 'μαθήματα' και οι εμπειρίες από τις σπουδές του: Έτσι διέκοψα την Εμπορική Σχολή και το 1951 σε ηλικία

15 χρονών, συνέχισα την εκπαίδευσή μου στην Ιερά Θεολογική Σχολή της Χάλκης, η οποία διατηρούσε Λύκειο και Θεολογική Σχολή και λειτουργούσε ως Ιερά Μονή της Αγίας Τριάδος με όλο το τυπικό και τον τρόπο ζωής μιας Μονής. Η μόνη μας έξοδος ήταν την Κυριακή για να πάμε στην πόλη (την Κωνσταντινούπολη), όπου οι Έλληνες συνήθιζαν να μας φιλοξενούν στο σπίτι τους για να μας προσφέρουν ένα γεύμα. Το Πατριαρχείο επίσης κάθε Κυριακή μεσημέρι πρόσφερε γεύμα και στους μαθητές και σε άπορους. Αρκετές Κυριακές τρώγαμε στην τράπεζα του

Πατριαρχείου με άγνωστους φτωχούς ανθρώπους.

Πολλές οι αναμνήσεις. Όταν φίλησα το χέρι του τότε Οικουμενικού Πατριάρχη Αθηνάγορα, με ρώτησε, επειδή ήμουν ο πιο μικρός: «Τώρα Σταύρο που ήρθαμε στη Σχολή ποιον δεν πρέπει να ντροπιάσουμε; Και εγώ αυθόρμητα του είπα: «τον εαυτόν μας και το Θεό». Μου απάντησε «Μπράβο, μπράβο, μπράβο». Ερχόταν και ένας χότζας καθηγητής για να μας διδάξει την τουρκική γλώσσα. Επειδή έκρινε ότι ήξερα λίγο περισσότερα τουρκικά, με έβαζε να μεταφράζω κάποιες φορές αυτά που έλεγε. Όταν



Μαθητής στο Λύκειο της Χάλκης, 1953.

δεν καταλάβαινα, μετάφραζα ότι ήθελα!

Πώς 'γλίτωσε' από τις κακοποιήσεις, που δυστυχώς υπέστησαν οι μαθητές της Σχολής: Το καλοκαίρι του 1955 ήρθα στην Κύπρο για διακοπές. Στις 5-6 Σεπτεμβρίου έγιναν στην Κωνσταντινούπολη τα γνωστά 'Σεπτεμβριανά'. Πολλές οι καταστροφές, οι λεηλασίες και οι κακοποιήσεις των Ελλήνων. Οι Τούρκοι έφτασαν μέχρι τη Χάλκη και μπήκαν και στη Σχολή μας. Κακοποίησαν τα παιδιά που βρίσκονταν στη Σχολή. Με έψαξαν και εμένα ονομαστικά. Ρώτησαν: «Που είναι ο 'Ισταύρος'» (Οι Τούρκοι πάντα έβαζαν ένα άρθρο μπροστά από τα Ελληνικά ονόματα). Αν ήμουν εκεί ...

Έρανοι για τον Αγώνα του 1955-1959: Αφού ήταν αδύνατο πλέον να επιστρέψω στη Χάλκη, μεταγράφηκα στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ως άπορος φοιτητής έμεινα για ένα διάστημα στο οικοτροφείο του Μητροπολίτη Παντελεήμονα Φωστίνη. Τα γεγονότα του 1955-1959 με βρήκαν στην Αθήνα. Μία εποχή έντονων διαδηλώσεων εναντίον των Άγγλων όπου ως φοιτητής ήρθαμε αρκετές φορές σε σύγκρουση με την Αστυνομία. Κάναμε όμως εράνους, εκδίδαμε ημερολόγιο και στέλναμε τα χρήματα στην Κύπρο για να βοηθήσουμε τον Αγώνα. Ήμουν ενεργό μέλος της οργάνωσης των Κυπρίων Φοιτητών.

Ίδρυση πρωινού συσσιτίου και των Κοινωνικών Ομίλων: Πήρα το πτυχίο μου το 1959. Διορίστηκα ως καθηγητής, το Σεπτέμβριο, στην Τεχνική Σχολή Λεμεσού, η οποία μόλις είχε παραδοθεί από την Αγγλική Διοίκηση στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Συμβούλιο. Από τα πρώτα μελήματά μου ήταν να δημιουργήσω πρωινό συσσίτιο για τα παιδιά που έρχονταν από τα χωριά με τα λεωφορεία. Με ένα καθηγητή πηγαίναμε από τις 7 το πρωί στο σχολείο για να αλείψουμε σε φέτες ψωμιού, μαργαρίνη και μαρμελάδα (που μας πρόσφεραν διάφοροι φιλάνθρωποι). Τις απλώναμε σε τραπέζια και τις έπαιρναν οι άποροι μαθητές πριν να

μπουν στην τάξη. Ίδρυσα και τον πρώτο Κοινωνικό Όμιλο στο σχολείο, ο οποίος ασχολείτο με τα φιλανθρωπικά (μαζεύαμε χρήματα, τρόφιμα, ρούχα) για να βοηθήσουμε άπορους μαθητές ή οικογένειες και τις πολιτιστικές εκδηλώσεις (θέατρα) για να μαζέψουμε χρήματα για τους φιλανθρωπικούς μας σκοπούς. Κάποια έξοδα καλύπτονταν και από εισφορές οικογενειών εύπορων μαθητών.

Καιρός έντονης φιλανθρωπικής δράσης και συντονισμού: Ως υπεύθυνος των κατηχητικών σχολείων, από το 1959, συνεργαζόμουν με τις κυρίες της Φιλόπτωχου Αδελφότητας της ενορίας της Αγ. Ζώνης Λεμεσού και τις Κυρίες των Κατηχητικών, οι οποίες μέσα από φιλανθρωπικές δράσεις στήριζαν τους άπορους μαθητές.

Το 1965 μετατέθηκα στο 2ο Γυμνάσιο Λεμεσού και το 1973 προάχθηκα σε βοηθό διευθυντή στο Λανίτειο Γυμνάσιο. Συνέχισα το θεσμό των Κοινωνικών Ομίλων και με επιστολή μου στο Υπουργείο Παιδείας ζήτησα την αποστολή εγκυκλίου για να δημιουργηθούν Κοινωνικοί Όμιλοι σε όλα τα σχολεία, θεσμός που συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Το 1973, όταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ', ως τοποτηρητής του Μητροπολιτικού Θρόνου Λεμεσού, με διόρισε διευθυντή της Θρησκευτικής Διαφωτίσεως της Ιεράς Μητροπόλεως Λεμεσού, είχα υπό την ευθύνη μου τις Φιλόπτωχους και τα κατηχητικά που λειτουργούσαν στην πόλη και επαρχία Λεμεσού. Εν το μεταξύ είχα τότε αναμιχθεί και στον εθελοντισμό της Λεμεσού. Υπήρχαν δύο σώματα συντονισμού των εθελοντικών οργανώσεων της Λεμεσού, το Αστικό Συμβούλιο που συμμετείχαν οι οργανώσεις της πόλης με Πρόεδρο ένα δημοτικό σύμβουλο και το Επαρχιακό Συμβούλιο με Πρόεδρο τον Έπαρχο, στο οποίο μετείχαν οι εθελοντικές οργανώσεις τις υπαίθρου. Μετείχα στο Αστικό Συμβούλιο. Προσπάθησα και πέτυχα να ενοποιήσω τα δύο σώματα, δημιουργώντας το Επαρχιακό Συμβούλιο Ευημερίας (το σημερινό Επαρχιακό Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού Λεμεσού), στο οποίο υπηρετώ ως Πρόεδρος από τη σύσταση του μέχρι σήμερα (2020). Ακολούθησε η σύσταση του Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας, του γνωστού σήμερα Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού, στο οποίο συμμετείχα ως εκπρόσωπος του Επαρχιακού της Λεμεσού και ακολούθως υπηρέτησα από τη θέση του Προέδρου από το 1998 μέχρι το 2018.

Η δράση πριν και μετά την εισβολή: Κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος απουσίαζα με τη σύζυγο μου από την Κύπρο γιατί συνόδευα ομάδα Κυριών των Φιλοπτώχων και των Κατηχητικών Σχολείων στους Αγ. Τόπους. Εκεί άκουσα για το πραξικόπημα. Καταφέραμε να επιστρέψουμε με την τελευταία πτήση που ήρθε στο αεροδρόμιο Λευκωσίας πριν την εισβολή και δεν θα λησμονήσω ποτέ τις αιματοβαμμένες πόρτες του αεροδρομίου που ανοιγόκλειναν. Το πρώτο τηλεφώνημα που πήρα ήταν από τον Διάκο του Μητροπολίτη Λεμεσού ο οποίος μου είπε: «Φύγε αμέσως από τη Λεμεσό γιατί αυτοί που συνέλαβαν τον Μητροπολίτη, άκουσα που του είπαν, συλλάβαμε και τον Ολύμπιο», κάτι που δεν έγινε, αλλά το είπαν για να του σπάσουν το ηθικό. Πήγα στις Πλάτρες που ήταν τα παιδιά μου μαζί με τη γιαγιά τους, όπου έπρεπε να παρουσιάζομαι καθημερινά στον αστυνομικό σταθμό των Πλατρών γιατί ήμουν υπό παρακολούθηση. Μετά από δύο μέρες έγινε η εισβολή. Έζησα όπως όλοι τον τρόπο και την αγωνία. Μετά από μερικές μέρες κατέβηκα στη Λεμεσό για να προσφέρω βοήθεια και να συντονίσω τους εθελοντές, διότι άρχισαν να καταφθάνουν στη Λεμεσό οι πρόσφυγες.

Στη Λεμεσό, δραστηριοποιήθηκαν όλες οι οργανώσεις

μέλη του Επαρχιακού Συμβουλίου Ευημερίας Λεμεσού, οι Φιλόπτωχοι, οι Κυρίες των κατηχητικών και άλλοι. Αντίστοιχη μεγάλη προσπάθεια υπήρχε σε όλες τις πόλεις με καταλυτικό το ρόλο του νεοσύστατου Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας. Η μεγάλη ανάγκη προέκυψε μετά την έλευση των προσφύγων. Περιερχόμουν τους συνοικισμούς για να μιλήσω στον κόσμο, είτε σε μεγάλες σκηνές που μεταβλήθηκαν σε εκκλησίες ή σε ανοικτούς χώρους. Γύριζα, θυμάμαι, όλη τη Λεμεσό για να βρω ένα 'ρίμς' για να το κτυπούν με ένα σφυρί ως καμπάνα στη σκηνή/εκκλησία στο συνοικισμό Κολοσσίου. Μέλημά μας ήταν να τονώσουμε το φρόνημα του κόσμου που ερχόταν ταλαιπωρημένος και νηστικός. Στεναχωριέμαι...που τα σκέφτομαι. Δεν κοιμόμασταν, ήταν τόσες οι ανάγκες, από τον ένα καταυλισμό στον άλλο. Είχε δημιουργηθεί βέβαια και η Υπηρεσία Μέριμνας που βοηθούσε και υποστηριζόταν από τη βοήθεια εκατοντάδων εθελοντών. Μέλημά μας ήταν και η δημιουργία υπηρεσιών στις κοινότητες. Αρχικά υπήρχαν 7 Συμβούλια Κοινωνικής Ευημερίας (ΣΚΕ) στη Λεμεσό (τα γνωστά σήμερα Συμβούλια Κοινοτικού Εθελοντισμού). Πετύχαμε στην πορεία να δημιουργήσουμε 40 ΣΚΕ. Μεγάλες εποχές... γυρίζαμε τα χωριά για να ιδρύουμε νέα ΣΚΕ με το στενό συνεργάτη Χρίστο Παπαδόπουλο και άλλους αγαπητούς εθελοντές αλλά και συνεργάτες του Τμήματος Ευημερίας.

20 χρόνια Πρόεδρος του ΠΣΣΕ, μία μεγάλη πορεία: Τι να θυμηθώ από τη μεγάλη αυτή και πολυσχιδή πορεία. Το εθελοντικό κίνημα ευτύχησε να έχει πρώτο Πρόεδρο τον μακαριστό Μιχαλάκη Τριανταφυλλίδη και μέλη ανθρώπους με αληθινά αισθήματα αγάπης για τον συνάνθρωπο. Προσκαλώ τον καθένα να ανατρέξει στο Λεύκωμα του ΠΣΣΕ που καταγράφει τη δράση και την πορεία του από το 1973 μέχρι το 2013. Το Λεύκωμα είναι, θα έλεγα, μία πρόκληση δημιουργίας πολλών συναισθημάτων και

Η 'ιστορία ζωής' του Σταύρου Ολύμπιου γεμάτη από πράξεις ανθρωπιάς και έργα προσφοράς στον συνάνθρωπο, με έντονο το στίγμα της αλληλεγγύης και των αγώνων για την ευημερία.

καταφύγιο αναμνήσεων, αλησμόνητων στο χρόνο. Εδώ θα βρείτε την ιστορία του ΠΣΣΕ και τι έχουμε πετύχει για τη νομική κατοχύρωσή του, στον συντονισμό και στην ενίσχυση της λειτουργίας των οργανώσεων, στην επίλυση προβλημάτων και αναγκών, στη διαμόρφωση πολιτικών με τις παρεμβάσεις μας, στην εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού και των εθελοντών των οργανώσεων, στη διαχείριση των εθελοντών μέσω του Σώματος Εθελοντών, στη στήριξη των ευάλωτων ομάδων μέσα από πρωτοποριακές εκστρατείες και τόσα άλλα.

Καταλήγοντας, να αναφέρω ότι στη ζωή μου είχα τρεις μεγάλες αγάπες: την εκκλησία, την εκπαίδευση και τον εθελοντισμό.

Εταιρικός Εθελοντισμός και Δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης

ΤΟΥ Δρ. Αλέξανδρου Αντωναρά

Πρόεδρος Κυπριακού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (CSR Cyprus)

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) θεωρείται ο τρόπος με τον οποίο οι εταιρείες διαχειρίζονται τις επιχειρηματικές λειτουργίες τους για να έχουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία. Το Κυπριακό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (CSR Cyprus) υποστηρίζει ότι η ΕΚΕ αναφέρεται στις ενέργειες των επιχειρήσεων που

είναι τυχαίο άλλωστε, ότι το CSR Europe και τα εθνικά του Δίκτυα χρησιμοποιούν τον αγγλικό όρο CSR για να αναφερθούν πλέον στο Corporate Sustainability & Responsibility δηλαδή την Εταιρική Βιωσιμότητα και Υπεύθυνη Επιχειρηματικότητα. Η ανάδειξη της έννοιας της βιωσιμότητας, ως προτεραιότητα στην ατζέντα της νέας ΕΕ (Πράσινη Συμφωνία), αποδεικνύει την αυξημένη σπουδαιότητα του ρόλου της ΕΚΕ, της βιώσιμης και υπεύθυνης επιχειρηματικότητας για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

Το Κυπριακό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (CSR Cyprus) ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2016 - με τη μορφή Μη Κερδοσκοπικού Σωματείου - ως ο επίσημος εθνικός επιχειρηματικός φορέας για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) στην Κύπρο. Το Δίκτυο εκπροσωπεί σήμερα 43 Μέλη (37 πλήρη Μέλη και 6 Συνδεδεμένα Μέλη), τα οποία συγκεντρώνουν αθροιστικά ποσοστό πέραν του 22% του ΑΕΠ της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ απασχολούν πέραν των 20.000 εργαζομένων. Αποστολή του Δικτύου είναι η προώθηση, ανάπτυξη και εφαρμογή της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και η προβολή της, τόσο προς τον επιχειρηματικό κόσμο, όσο και προς το κοινωνικό περιβάλλον, με απώτερο στόχο την ισόρροπη επίτευξη κερδοφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης. Το CSR Cyprus παρακολουθεί και συμμετέχει ενεργά στις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις γύρω από την ΕΚΕ και την Υπεύθυνη Επιχειρηματικότητα, μεταφέροντας τη φωνή των κυπριακών επιχειρήσεων στον δημόσιο διάλογο για την επίτευξη κερδοφορίας με σεβασμό στον άνθρωπο την κοινωνία και το περιβάλλον.

Το CSR Cyprus εξέδωσε πρόσφατα τον «Οδηγό Εταιρικού Εθελοντισμού για υλοποίηση δράσεων Εταιρικής

Κοινωνικής Ευθύνης» προσδοκώντας να αποτελέσει ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για κάθε επιχείρηση που θα ήθελε να σχεδιάσει μια δράση ΕΚΕ αξιοποιώντας τον Εταιρικό Εθελοντισμό. Ο Εταιρικός Εθελοντισμός είναι η εθελοντική και σχεδιασμένη ανάμιξη της εταιρείας στη βιώσιμη ανάπτυξη της κοινωνίας, μέσα από προγράμματα και δράσεις που υλοποιούνται από υπαλλήλους και φίλους της εταιρείας. Με άλλα λόγια ο Εταιρικός Εθελοντισμός είναι μια μορφή μη αυθόρμητης βοήθειας, που προσφέρει νέες προοπτικές πέρα από τις παραδοσιακές μορφές βοήθειας προς την κοινωνία και βοηθάει την επιχείρηση να εδραιώσει ένα πιο ουσιαστικό και ενεργό μοντέλο στρατηγικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης. Σχετικές έρευνες έδειξαν ότι ο Εταιρικός Εθελοντισμός είναι ιδιαίτερα σημαντικός και αυξάνει την παραγωγικότητα των εργαζομένων, δημιουργεί καλύτερο περιβάλλον εργασίας και ενισχύει τη θετική φήμη της εταιρείας και των προϊόντων/υπηρεσιών της. Επομένως, όπως γίνεται αντιληπτό, μέσα από την αξιοποίηση του Εταιρικού Εθελοντισμού επωφελούνται όλοι οι εμπλεκόμενοι: η επιχείρηση, η κοινωνία και οι εργαζόμενοι.

Η ανάγκη για τη συγγραφή του Οδηγού αναδείχθηκε μετά από έρευνα που πραγματοποιήθηκε ανάμεσα στις επιχειρήσεις - Μέλη του CSR Cyprus, οι οποίες επέδειξαν έντονο ενδιαφέρον για το θέμα, καθώς πολλές από τις δράσεις ΕΚΕ που υλοποιούνται από κυπριακές επιχειρήσεις βασίζονται στην εθελοντική συμμετοχή των εργαζομένων τους. Ο Οδηγός, επεξηγεί τις έννοιες της ΕΚΕ και του Εταιρικού Εθελοντισμού, παρουσιάζοντας αφενός τις βασικές αρχές, την αποτελεσματική και επιτυχή υλοποίηση δράσεων ΕΚΕ με την αξιοποίηση του Εταιρικού Εθελοντισμού και αφετέρου τα οφέλη που προκύπτουν από τέτοιες



αποσκοπούν στο να συμβάλουν στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών και κοινωνικών ζητημάτων και αποτελεί στρατηγική επιλογή μιας εταιρείας για να ενισχύσει κατ' αυτό τον τρόπο τη βιωσιμότητά της αναλαμβάνοντας τις ευθύνες της προς τα ενδιαφερόμενα μέρη της (μέτοχους, πελάτες, εργαζόμενους, κοινωνία, κλπ). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) ορίζει την ΕΚΕ ως την «έννοια σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη». Η ΕΚΕ είναι ένας εξελισσόμενος όρος που πλέον έχει συνδεθεί άμεσα με τη βιωσιμότητα. Δεν

δράσεις τόσο για την επιχείρηση και τους εργαζομένους, όσο και για την κοινωνία γενικότερα. Επιπλέον, γίνεται αναλυτική παρουσίαση της διαδικασίας σχεδιασμού μιας δράσης Εταιρικού Εθελοντισμού, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σημασία της αξιολόγησής της. Τέλος, ο Οδηγός παρουσιάζει παραδείγματα Εταιρικού Εθελοντισμού βασισμένα σε πραγματικές δράσεις,

αναδεικνύοντας την αξία αυτής της μορφής εθελοντισμού.

Ο «Οδηγός Εταιρικού Εθελοντισμού για υλοποίηση δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης», εκδόθηκε σε συνεργασία με το Γραφείο Επιτρόπου Εθελοντισμού και ΜΚΟ, ενώ την έκδοσή του ανέλαβε το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών. Η παρουσίαση του Οδηγού έγινε

την Πέμπτη 15 Οκτωβρίου 2020, στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών από το Δρ. Αλέξανδρο Αντωνάρ, Πρόεδρο του CSR Cyprus. Περισσότερες πληροφορίες για το CSR Cyprus και τις δράσεις του μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα (www.csrcyprus.org.cy) και στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (Facebook και LinkedIn).

Κοινωνία σε δράση Εθελοντές σε δράση

Αιμοδοσία: Το Συμβούλιο Κοινοτικού Εθελοντισμού (ΣΚΕ) Λιοπετρίου σε συνεργασία με το Κοινοτικό Συμβούλιο Λιοπετρίου, το Κέντρο Νεότητας Λιοπετρίου και την Κοινοτική Αστυνομόμηση Αμμοχώστου διοργάνωσαν στις 27/10/20 την καθιερωμένη αιμοδοσία εις μνήμη του Γιώργου Δημητρίου και των άλλων θυμάτων των τροχαίων δυστυχημάτων, με σκοπό την ενίσχυση της Τράπεζας Αίματος και την ευαισθητοποίηση των πολιτών για την οδική ασφάλεια.



Δράσεις εθελοντών μόνο από αγάπη
Οι εθελοντές της Κλεάνθειας Κοινοτικής Στέγης Ηλικιωμένων Αθηνών, σε δράση:

Εθελόντρια αισθητικός, περιποιείται με πολλή αγάπη τους ένοικους της Στέγης.

Εθελόντρια, λογοθεραπεύτρια, ενισχύει και αναβαθμίζει τις υπηρεσίες της Στέγης.

Ψυχολόγος/εθελόντρια ενισχύει τις ψυχοκοινωνικές ανάγκες των ενοίκων.

Εθελοντής δραστηριοποιεί (με γυμναστική και κινησιοθεραπεία) τους ένοικους της Στέγης.

Εθελόντρια στηρίζει τους ενοίκους της Στέγης με ιστορίες και ψαλμούς με απώτερο στόχο την κάλυψη των θρησκευτικών τους αναγκών.



Εταιρικές αξίες και εταιρική κοινωνική ευθύνη – Lidl Κύπρου



Με οδηγό τις αξίες, τον σεβασμό, την εμπιστοσύνη, την υπευθυνότητα, την ποιότητα, τη βιωσιμότητα, την ειλικρίνεια και τον δυναμισμό, η Lidl Κύπρου εφαρμόζει εδώ και 10 χρόνια ένα ολιστικό μοντέλο υπευθυνότητας, χτίζοντας το μέλλον με την προσοχή στραμμένη στην υπεύθυνη χρήση των φυσικών πόρων και σε σύγχρονα οικονομικά πρότυπα, που θα εγγυηθούν το βιώσιμο μέλλον του πλανήτη.

Κοινωνική δράση:

■ **2020** (περίοδος πανδημίας)
- δωρεά 50.000 επαναχρησιμοποιούμενων μασκών, στο Υπουργείο Άμυνας (στην Εθνική Φρουρά), στην Ύπατη Αρμοσσία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) και στην Παγκύπρια Συμμαχία Ασθενών με Σπάνιες Παθήσεις.

- υποστήριξη Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού με €40.000 για την υλοποίηση δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων του Covid-19 στην κοινωνία.
- δωρεά πακέτων με σοκολάτες για υποστήριξη της Εκστρατείας του ΠΣΣΕ «Υιοθετήστε» μια Οικογένεια τα Χριστούγεννα αξίας €2.500

■ 2019

- στήριξη εκστρατείας του Παγκύπριου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού «ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΣΧΟΛΙΚΑ» με σχολικά είδη αξίας €10.000

■ **2018** - εκπαιδευτικό πρόγραμμα Lidl Food Academy on the Go σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

■ από το 2016

- υποστήριξη Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού με χρηματικές και προϊόντικές δωρεές αξίας €90.000.

- υποστήριξη Κέντρου για χαρισματικά παιδιά του CTY του Κολλεγίου Ανατόλια και του Αμερικανικού Πανεπιστημίου Johns Hopkins, υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας με υποτροφίες και δράσεις επικοινωνίας αξίας €210.000.

■ από το 2013

- υποστήριξη Αντικαρκινικού Συνδέσμου με χρηματικές και προϊόντικές δωρεές αξίας €360.000.

■ προγραμματίζεται το 2021

- συνεργασία με τον Μη Κυβερνητικό Οργανισμό Junior Achievement Cyprus για ανάπτυξη του περιβαλλοντικού προγράμματος STOP CY, το οποίο προωθεί την καινοτομία, μέσα από ιδέες και λύσεις που θα δώσουν οι μαθητές, με στόχο την ευαισθητοποίηση για την αλόγιστη χρήση πλαστικών μίας χρήσης.



ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Ένας θεσμός με πολυδιάστατο έργο
και μακρά ιστορία

Μένουμε πάντα δίπλα σας
σε κάθε αγώνα και σε κάθε κρίση

Το 1973 συστάθηκε το Παγκύπριο Συμβούλιο Ευημερίας (ΠΣΕ), όταν διαπιστώθηκε η ανάγκη για συντονισμό των εθελοντικών οργανώσεων, χάραξη πολιτικής στον τομέα της εθελοντικής κοινωνικής πρόνοιας και για υπεύθυνη συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας στη διαμόρφωση και εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής του κράτους.

Η ουσιαστική συμβολή του ΠΣΕ σε θέματα της αρμοδιότητάς του, οδήγησε το κράτος να του προσφέρει με την ψήφιση του “Περί Παγκυπρίου Συμβουλίου Ευημερίας Νόμου” (152/89) την αναγκαία νομική υπόσταση για να ασκεί πιο αποτελεσματικά το ρόλο του. Η συνεχής επιτυχημένη πορεία του ΠΣΕ και το όραμά του για τη συνεχή αναβάθμιση της λειτουργίας του εθελοντικού τομέα υπέδειξαν την ανάγκη για την περαιτέρω αναβάθμισή του για να μπορεί να ανταποκριθεί πιο αποτελεσματικά στο ρόλο και τις ευθύνες του.

Γι’ αυτό το 2006 ψηφίστηκε ο “Περί Παγκυπρίου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Νόμος 61(I)/2006” με τον οποίο το Συμβούλιο μετονομάστηκε σε Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) και απέκτησε καινούρια διάσταση, νέο πλαίσιο λειτουργίας αλλά και καινούριες ευθύνες. >>>>

Δημιουργούμε αξία για την Κύπρο του αύριο

Η συνεισφορά μας στην κυπριακή οικονομία

● 2011 ● 2019

Συνολική* προστιθέμενη αξία στην κυπριακή οικονομία



Αντιστοιχία στο ΑΕΠ της χώρας



Η συνεισφορά μας στα φορολογικά έσοδα του κράτους



Αντιστοιχία στα συνολικά φορολογικά έσοδα του κράτους



Θέσεις εργασίας που υποστηρίζουμε στην Κύπρο

● 2011 ● 2019

Συνολικές* θέσεις εργασίας που υποστηρίζουμε στην Κύπρο



Αντιστοιχία στη συνολική απασχόληση της Κύπρου



Άνθρωποι που υποστηρίζονται από το εισόδημα των συνολικών θέσεων εργασίας



Επενδύσεις σε πρωτοβουλίες για την κοινωνία, το περιβάλλον και δωρεές προϊόντων

2011 ↘
€96.491

2019 ↗
€143.970

* Τα συνολικά αποτελέσματα αναφέρονται στο σύνολο των άμεσων, έμμεσων και επαγόμενων επιδράσεων.

** Τα ποσά έχουν στρογγυλοποιηθεί στον πλησιέστερο ακέραιο και τα ποσοστά έχουν υπολογιστεί επί των μη στρογγυλοποιημένων ποσών.